

Podręcznik stanowi pomoc do samodzielnego opanowania ewidencji zdarzeń gospodarczych w różnego typu przedsiębiorstwach oraz przedstawienia ekonomicznego obrazu firmy w sprawozdawczości finansowej.

Wprowadzający do opracowania pierwszy rozdział „Podstawowe zasady ewidencji działalności gospodarczej” (rachunkowość w pigułce) w przystępny i syntetyczny sposób przedstawia podstawowe zasady ewidencji działalności gospodarczej z uwzględnieniem podmiotów prowadzących księgi podatkowe oraz pełne księgi rachunkowe. Jest to wprowadzenie do obowiązującego systemu rachunkowości w celu ogólnego zapoznania się z ewidencją księgową przez osoby, które nie miały do czynienia z tą problematyką.

Prezentowane w poszczególnych rozdziałach zbiory zadań zawierają przykłady ewidencji zaszczości gospodarczych, kalkulacje i rachunek kosztów, wyników finansowych oraz podstawowe zasady prezentowania danych wynikających z ewidencji księgowej w sprawozdawczości finansowej.

Opracowanie potraktowano jako niezbędny zakres ćwiczeń, pozwalający na opanowanie zasad rachunkowości finansowej, a w szczególności klasyfikacji zdarzeń gospodarczych, rachunku kosztów, wyceny składników majątkowych i źródeł ich finansowania, ustalenia efektów gospodarowania oraz prezentowania danych w sprawozdawczości finansowej.

Dla ułatwienia samodzielnego rozwiązywania zadań każdy tematyczny zakres ewidencji poprzedzono syntetycznym schematem księgowania operacji gospodarczych – prezentowanych na wykładach z tego przedmiotu. Schematy ewidencji oraz zadania do ćwiczeń dostosowano do obowiązujących standardów nauczania rachunkowości finansowej w szkołach wyższych oraz ustawy o rachunkowości.

Część ćwiczeń dostosowano do praktycznego wprowadzania danych księgowych do programów komputerowych w celu sporządzania deklaracji podatkowych, rozliczeń z ZUS oraz sprawozdawczości finansowej. Opracowane zadania są zróżnicowane pod względem stopnia trudności, co umożliwia dostosowanie poziomu ćwiczeń do wykładu z tego przedmiotu, z uwzględnieniem percepcji słuchaczy.

Opracowanie stanowi cenną pomoc w należywym opanowaniu niezbędnej wiedzy z rachunkowości i sprawozdawczości finansowej. Adresatami podręcznika są nie tylko studenci szkół wyższych, ale również słuchacze studiów podyplomowych, szkoleń zawodowych, szkół średnich, a także osoby samokształcące się.

Kazimierz Grygutis

doc. dr, wykładowca Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku, specjalista w zakresie rachunkowości, sprawozdawczości finansowej i audytu. Biegły rewident, prezes Rady Regionalnego Oddziału krajowej Izby Biegłych Rewidentów w Białymstoku, przewodniczący Rady Nadzorczej Podlaskiego Centrum Auditingu i Doradztwa w Białymstoku.

Spis treści:

Wstęp

Wykaz kont zastosowanych w pracy

Rozdział I. Podstawowe zasady ewidencji działalności gospodarczej (rachunkowość w pigułce)

1. Rachunkowość w pigułce
2. Sprawozdawczość finansowa jako synteza zapisów księgowych

Rozdział II. Ewidencja środków pieniężnych, kredytów bankowych i papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu

- II.1. Ewidencja środków pieniężnych w kasie
- II.2. Środki pieniężne w drodze
- II.3. Czeki i weksle obce
- II.4. Środki pieniężne na rachunku bankowym
- II.5. Kredyty bankowe
- II.6. Papiery wartościowe – krótkoterminowe akcje, udziały i inne papiery
- II.7. Rachunek bankowy środków dewizowych

Rozdział III. Ewidencja rozrachunków i rozliczeń

- III.1. Rozrachunki z dostawcami
- III.2. Rozrachunki z odbiorcami
- III.3. Rozrachunki dewizowe z dostawcami/odbiorcami (import, eksport)
- III.4. Rozrachunki publicznoprawne z tytułu podatku VAT
- III.5. Rozliczenie podatku VAT na koniec okresu rozliczeniowego
- III.6. Rozrachunki z tytułu niedoborów i nadwyżek
- III.7. Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
- III.8. Roszczenia sporne

Rozdział IV. Ewidencja materiałów i towarów

- IV.1. Materiały i towary: ewidencja ilościowo-wartościowa w cenie zakupu
- IV.2. Materiały, towary: ewidencja ilościowo-wartościowa według stałych cen ewidencyjnych
- IV.3. Towary – ewidencja wartościowa według ceny sprzedaży
- IV.4. Rozliczenie zakupu

Rozdział V. Ewidencja majątku trwałego

- V.1. Środki trwałe w budowie i ich rozliczenie
- V.2. Środki trwałe i ich umorzenie (amortyzacja)
- V.3. Środki trwałe – przecena, odpisy utraty wartości i likwidacja
- V.4. Leasing operacyjny środków trwałych – ewidencja u leasingodawcy
- V.5. Leasing operacyjny środków trwałych – ewidencja u leasingobiorcy
- V.6. Leasing kapitałowy środków trwałych – ewidencja u leasingodawcy
- V.7. Leasing kapitałowy środków trwałych – ewidencja u leasingobiorcy
- V.8. Wartości niematerialne i prawne
- V.9. Inwestycje długoterminowe
- V.10. Przecena długoterminowych papierów wartościowych (inwestycji długoterminowych) pochodzących z B.O. (schemat V.9) w przypadku zmniejszenia ich wartości w następnych latach

Rozdział VI. Ewidencja, rozliczenie i kalkulacja kosztów

- VI.1. Koszty według rodzaju – ewidencja przy porównawczym rachunku zysków i strat
- VI.2. Koszty produkcji oraz kalkulacja kosztów wytworzenia produktów
- VI.3. Koszty według rodzaju i ich rozliczenie – ewidencja przy kalkulacyjnym rachunku zysków i strat

Rozdział VII. Ewidencja wyrobów gotowych

- VII.1. Ewidencja ilościowo-wartościowa wyrobów gotowych według rzeczywistego kosztu wytworzenia
- VII.2. Ewidencja ilościowo-wartościowa wyrobów gotowych według planowanego kosztu wytworzenia
- VII.3. Ewidencja wyrobów gotowych według ceny sprzedaży netto pomniejszonej o przeciętnie zrealizowany zysk przy ewidencji kosztów w zespole 4, bez ewidencji kosztów produkcji oraz kalkulacji kosztów wytworzenia

Rozdział VIII. Ewidencja przychodów i kosztów, strat i zysków nadzwyczajnych oraz ustalenie wyniku finansowego

- VIII.1. Funkcjonowanie kont zespołu 7 oraz ustalenie wyniku finansowego w rachunku kalkulacyjnym
- VIII.2. Funkcjonowanie zespołów kont 4, 7 oraz ustalenie wyniku finansowego w rachunku porównawczym
- VIII.3. Rozliczenie nakładów przyszłych okresów
- VIII.4. Rozliczenie przychodów przyszłych okresów
- VIII.5. Ewidencja i rozliczanie rezerw

Rozdział IX. Ewidencja kapitałów i funduszy oraz podziału wyniku finansowego

- IX.1. Kapitał podstawowy
- IX.2. Kapitał zapasowy
- IX.3. Podział wyniku finansowego
- IX.4. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Rozdział X. Ewidencja księgowa działalności jednostek gospodarczych – zadania całościowe

Rozdział XI. Sprawozdawczość finansowa

Rozwiązania zadań

Rozwiązania do rozdz. II

Rozwiązania do rozdz. III

Rozwiązania do rozdz. IV

Rozwiązania do rozdz. V

Rozwiązania do rozdz. VI

Rozwiązania do rozdz. VII

Rozwiązania do rozdz. VIII

Rozwiązania do rozdz. IX

Rozwiązania do rozdz. XI

Literatura